

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КАЧЕСТВО И БЕЗОПАСНОСТ НА СТОКИТЕ”

ЗА СПЕЦ: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Антоанета Стоянова)

2.
(гл. ас. д-р Величка Маринова)

Ръководител катедра:
„Стокознание“ (доц. д-р А. Стоянова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплината „Качество и безопасност на стоките“ е предназначена за студентите от специалност „Бизнес икономика“ и има за цел да ги запознае с със спецификите и изискванията, свързани с качеството и безопасността на стоките.

Дисциплината „Качество и безопасност на стоките“ дава теоретични знания на студентите относно дефиниране на същността и значението на понятията качество и безопасност на стоките, за факторите и специфичните особености, влияещи върху създаването и запазването на качеството при различните стокови групи.

Разглеждат се въпросите, свързани с определяне на свойства, характеризиращи качеството на хранителните и промишлените стоки. Ролята на стандартите за гарантиране съответствие с изисквания за качеството и безопасността на стоките. Студентите придобиват практически умения за определяне на основните качествени показатели, свързани с качеството и безопасността на стоките. Развиват знанията и уменията си за анализиране на специфичните потребителни свойства на основните стокови групи, за организационното и правно гарантиране на качеството и безопасността на стоки.

Получените основни знания по дисциплината ще дадат възможност за надграждане и осъществяване на организационно-управленска и предприемаческа дейност в областта на стоковия мениджмънт и постигане на успешен бизнес. Разглеждането на посочените проблеми в дисциплината спомага за разширяване на знанията, получени при изучаването на други дисциплини, свързани с управление на търговските процеси и операции, маркетинга, външната търговия, публичните финанси и други икономически въпроси.

Дисциплината „Качеството и безопасност на стоките“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.

- **личностна – група 5**, изгражда способност за планиране на задачи и умения за справяне с реални възникнали задачи и реакция в ситуации въз основа на ясни оценки от влиянието на различни обстоятелства при планиране на асортимента, оценка на качеството и осъществяването на складирането и съхранението, както и реализацията на стоките; придобиване на умения за адаптиране на личността съобразно изискванията на всички заинтересовани страни и прилагане на различни инструменти при осъществяване на ефективен стоков контрол.

- **предприемаческа – група 7**, развитие на стратегическо мислене при дефиниране на основните политика и цели според обекта на управление, способност за решаване на проблеми, анализ на ключовите процеси за дейността обект на управление чрез количествени индикатори, идентификация и взаимовръзка между управленските и производствените и контролните процеси в обхвата на дейността на организацията на бизнеса, управление на видовете ресурси за осъществяване на дейността по изграждане, внедряване и сертифициране на системи за управление, изграждане на умения за самостоятелна и екипна работа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	Същност и значение на качеството	2	2	

1.1.	Същност на качеството. Значение и роля на качеството на стоките за икономиката. Историческо развитие на концепцията за качество.			
1.2.	Основни понятия за качеството на стоките – същност, приложение.			
2.	Обща характеристика на стоките	2	2	
2.1.	Класификация на стоките – същност, основни признаци, правила и структура на системите за класификация на стоките. Видове класификации			
2.2.	Асортимент на стоките – същност и характеристика на асортимент на стоките. Управление на асортимента			
3.	Фактори, свързани с качеството на стоките	4	4	
3.1.	Опаковката като фактор за запазване на качеството на стоките – предназначение, видове и специфични особености			
3.2.	Маркировка на стоките – същност, класификация, етикетирание			
4.	Методи и показатели за определяне на качеството	4	4	
4.1.	Характеристика на методите за определяне на качеството			
4.2.	Потребителни свойства на стоките			
4.3.	Показатели за измерване на качеството			
5.	Безопасност на стоките	4	2	
5.1.	Същност и видове безопасност на стоките			
5.2.	Рискове и последствия от потребление на опасни стоки			
5.3.	Изисквания за осигуряване безопасността на стоките			
6.	Нормативно регламентиране на качеството и безопасността на стоките	2	2	
6.1.	Нормативно регламентиране на качеството			
6.2.	Международно и национално законодателство, регламентиращо безопасността на стоките			
7.	Стандартизация – същност и значение за качеството	2	2	
7.1.	Същност, класификация и подходи на стандартизацията			
7.2.	Основни категории и видове стандарти – роля и значение			
8.	Безопасност на промишлените стоки	2	2	
8.1.	Видове опасности при промишлените стоки			
8.2.	Специфични особености и изисквания			
9.	Безопасност на хранителните стоки	2	2	
9.1.	Специфични особености, изисквания, документално гарантиране			
9.2.	Видове опасности, начини за заразяване на стоките и възможности за тяхното предотвратяване			
10.	Управление на качеството	4	4	
10.1.	Същност на процеса на управление на качеството			
10.2.	Аспекти на управление на качеството			
11.	Екологични аспекти на качеството и безопасността на стоките	2	2	
11.1.	Екологичен мениджмънт на отпадъците			
11.2.	Екологични аспекти на безопасността на стоките – изисквания и правила			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казуси, задачи	10	20
1.2.	Тест	2	30
1.3.	Курсова работа по зададена тема	1	40
Общо за семестриалното оценяване:		13	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	90
Общо за сесийното оценяване:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		14	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стойкова, Т., Маринова, В. Основи на стокознанието на промишлените стоки. Наука и икономика, ИУ-Варна, 2021.
2. Пашова, С., Атанасова, П. Стокознание. Наука и икономика. ИУ – Варна. 2020.
3. Стойкова, Т. (2018) Сертификация и качество на стоките. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки [Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series], 7, 1, 295 - 305.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стойкова, Т. (1999) Качество и безопасност на стоките. Качество на стоките: Сб. доклади от научна конференция с международно участие, Варна: Унив. изд. ИУ, с. 226 - 236.
2. Стойкова, Т. (2012) Роля на задължителната сертификация за осигуряване безопасността на стоките. // Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката : Сб. докл. от междунар. науч. конф. : Т. 2. - Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2012, с. 294 - 301.
3. Стоянова, А. (2020). Съвременни подходи за управление безопасността на храните. Монографична библиотека "Проф. Цани Калянджиев". "Наука и икономика".
4. Стоянова, А. (2019). Нововъзникващи опасности - риск за безопасността на храните. Качество, контрол и експертиза на стоките: Сборник с доклади от Кръгла маса с международно участие = Quality, Control and Expertise of Goods : Articles from a Round Table with Intern. Participation, Варна : Унив. изд. Наука и икономика, с.157 - 168.
5. Стоянова, А., Маринова, В., Стоилов, Д. (2022). Управление на безопасността на храните в агрохранителната верига – предпоставка за производство на устойчиви продукти. Научни трудове на УНСС, София : Изд. комплекс УНСС, Год. 62, , 2, 289-304.
6. Стоянова, А., Василева, Е. (2003) ISO 9000/НАССР – Интегриран подход към качество и безопасност на храните. Стандартизация, метрология и сертификация, София: ДАМТН , 12, с. 33 - 38.
7. Стоянова, А., Василева, Е. (2005) Консуматорите и производителите - в търсене на качествени и безопасни храни. Екоsvят, 5/6, с. 12 - 16.

8. Стоянова, А. (2003) Концепцията HACCP – гаранция за производството на качествени и безопасни хранителни продукти. Актуални проблеми на стоковедната наука и практика 2002: Сборник доклади от IX национална конференция, Варна: Унив. изд. ИУ, с. 111 - 120.
9. Parliament European, 01.1964, 29.06.1992. Council Directive 85/374/EEC and Council Directive 92/59/EEC on General Product Safety.
10. Orriss, G. & Whitehead, A. (2000) Hazard analysis and critical control point (HACCP) as a part of an overall quality assurance system in international food trade. Food control, 11(5), pp. 345-351.
11. Robert G. Ahern, IICA's Role in Improving Global Food Safety, Global food safety | October/November 2017
12. RASFF — The Rapid Alert System for Food and Feed — 2016 annual report European Commission — Health and Food Safety — 2017 More information about RASFF — The Rapid Alert System for Food and Feed online: [HYPERLINK "http://ec.europa.eu/food/safety/rasff/index_en.htm"](http://ec.europa.eu/food/safety/rasff/index_en.htm)
http://ec.europa.eu/food/safety/rasff/index_en.htm
13. Stoyanova, A. (2018) Risk Management for Food Safety, Consumer Health Security. Leadership and Management: Integrated Politics of Research and Innovations : LIMEN 2018 : 4th International Scientific-business Conference, December 13, (4; 2018; Beograd): Conference Proceeding, Belgrade : Association of Economists a. Manager of the Balkans, 2019, 603 - 611.